ACADEMIEI ROMÂNE

A 5.

5 BANI EXEMPLARUL 5

Constanța, 7 Aprilie 1916

SIRENA

CURIERUL SEZONULUI LA CONSTANȚA

s sub Romani

romană asupra orașelor
ue să se fi simțit cam de
71 înainte de Chr., când
culus a supus Moesia. De
început adevărata viață de
etăților pontice, căci fiind
o putere mare și statornică,
răgazul și liniștea, de a se
voe.

a aceasta trebue să fi mers
i pe la anul 9 d. Chr., când
la Tomis în surghiun, ó-
meinic, cu mișcare și lume
are își dădea seamă de ne-
valoarea marelui oaspe, pe
au la ei. În adevăr, Tomi-
dat toate silințele ca să în-
tilul lui Ovidiu, înconjurând
onoruri și grijă. Se zice că
oarte atinși, auzind că Ovi-
ește prin scrisorile lui tri-
na, viața și moravurile din
iște poetași greci din Tomis
chiar să satirizeze pe ma-
al soartei, nedumeriți de
ni.

ei însă, despre tot ce lă-
la Roma!

Tomitanii au ertat ingratitu-
unatului surghiunit, căci la
, în anul 17 d. Chr., i-au
normântare domnească, ridi-
urmă și o statue. Ce s'or fi
toate aceste urme? Când se

pirea desăvârșită a Geților
de către Traian, între anii
și 104—107, Scytia minor
ată în plină epocă de așe-
gres.

bi Traian era divinizat de
e cetăți, căci în el vedeau
l nestatorniciei de până a-
mpăna dreptăței și liniștei
De atunci avem moneda aceia atât de prețioasă, care pe o față are bustul lui Traian, iar pe cealaltă relieful trofeului ridicat de marele împărat în sudul Scyției, pe locul numit azi Adam-Klissi. Simbolul acesta neprețuit, care alătură *Tomisul* de *Tropaeum*, deschide înaintea ochilor noștri de azi, tot misterul vremilor de atunci, ascuns sub ruine. Nicăeri n'avem aceste două momente din viața trecută strânse într'o idee, care s'arate mai bine comunitatea lor de interese, în acele vremuri de restriște.

Cât timp a ținut liniștea și puterea Romanilor, orașele pontice au progresat și s'au mărit. Sub împărații Antonini mai ales și-au trăit tot apogeul lor.

În fruntea tuturor acestor cetăți de mare, a stat în totdeauna orașul Tomis și când s'au confederat îndeele,—(*Tomis*—Constanța, *Odessus*—Varna, *Calatis*—Mangalia, *Istriopolis*—dispărut cu totul și *Marcianopolis)*—cu scopul de a-și apăra interesele comune, cu toate au recunoscut pe *Tomis* ca *metropola Pontului*.

La Tomis, ca metropolă, se strângeau delegații celorlalte orașe, ca să hotărască în chestiunile privitoare la interesele confederațiunei.

Tomisul îmbogățindu-se prin comerț, s'a umplut de monumente și edificii mărețe. E destul să privim azi sfarmăturile de marmură, cu coloanele frânte și frizele știrbite, care se găsesc în pământ la tot pasul, ca din măreția acestos ruine de artă și mândrie, să ne închipuim ce viață superioară trebue se se fi trăit odată pe locurile acestea. Mulțimea statuelor și a templelor, puneau Tomisul în cadrul unei civilizațiuni impunătoare, care trebuie să fi uimit orientul înaintea Bizanțului.

Negustorii de atunci erau și oameni de gust și gândire, căci își preamăriau norocul orașului, pe Tyché Poleos, Fortuna lor, în statui scumpe de marmoră, aducându-și aminte în aceeași vreme și de rapsozii și filosofii de atunci, pe care-i slăviau alăturea tot în statui mărețe. Și numai așa gloria și nemurirea, au salvat faima unei lumi, care nu mai este, căci numai de unde s'a gonit arta și gândirea, n'a mai rămas pe urma oamenilor nimica.

In Tomis era templul lui August și al Romei, unde se oficia cultul împăraților romani. Limba și influența latină a dat aripi și zbor tot mai mare începutului de cultură grecească, pătrunzând tot mai mult viața orașului milesian.

După I. ADAM

Furtuna....

(Traducere)

Furtuna ridică vârtejuri pe mare,
Vârtejuri ce 'n spume albesc;
In valuri lovește cât poate de tare,
Iar ele urlând clocotesc.

Din neagra 'nălțime o ploae 'n turbare
Sălbatic torentele-și mână,
Căci noaptea bătrână voește, se pare,
Să 'năbușe marea bătrână.

O pasăre sus pe catart se oprește
Cu țipătul ei răgușit
Și bate din aripi și par'că vestește:
De-acuma cu voi s'a sfârșit!...

Biblioteca Judeteana „Ioan N. Roman" Constanta